

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD****DOM**
2014-05-20
Meddelad i
KarlstadMål nr
4998-13257447
Myndigheten för
samhällsskydd och beredskap

2014-05-22

Ärendenummer
2011-3743-20**KLAGANDE**

Ombud:

MOTPARTMyndigheten för samhällsskydd och beredskap
651 81 Karlstad**ÖVERKLAGAT BESLUT**Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps beslut
den 11 oktober 2013, diariern 2011-3743-11, se bilaga 1**SAKEN**

Transport av farligt gods

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 108068

Postadress
Box 568
651 12 Karlstad**Besöksadress**
Rådhuset, Stora
torget**Telefon**
054-14 85 00**Telefax**
054-14 85 30
E-post: forvaltningsratten@karlstad.dom.se
www.forvaltningsratten@karlstad.dom.se**Expeditionstid**
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

(Bolaget) eller Bolaget)
överklagar Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) beslut och yrkar i första hand att förvaltningsrätten med ändring av det överklagade beslutet ska upphäva MSB:s beslut den 12 juli 2011 samt i andra hand att förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och återförvisar målet till MSB för fortsatt handläggning. Till stöd för sin talan anför bland annat följande.

Bakgrund

Eventföretaget är ett eventföretag som bedriver paintballverksamhet. Verksamheten innefattar dels att utövare av sporten kan komma till Bolaget för att utöva sporten på plats, dels att utövare kan köpa utrustning såsom paintballmarkörer (paintballvapen som används vid spel för att markera sin motståndare med färg), kläder och annan utrustning som till exempel tryckkärl och regulatorer för luftsystem/drivsystem. För att en paintballmarkör ska kunna brukas och fungera måste den förses med ett luftsystem som syftar till att driva markören och med hjälp av lufttrycket skjuta ut paintballkulan som ska träffa motståndaren. Luftsystemet består av ett tryckkärl i form av en flaska eller tub samt en regulator som syftar till att reglera utflödet av luften till paintballmarkören. Det finns både kolfiberflaskor och aluminiumflaskor för detta ändamål. Flaskan fylls med luft i samband med att sporten ska utövas, varpå ett lufttryck uppstår. Kolfiberflaskors egenskap är något annorlunda i jämförelse med aluminiumflaskors, de är dyrare för en näringsidkare att köpa in och slits snabbare än aluminiumflaskor. Eftersom kolfiberflaskor till följd av sina egenskaper inte är lönsamma för eventföretag annat än vid försäljning till privatpersoner köps dessa in i enbart detta syfte. Flaskorna säljs till återförsäljaren utan innehåll och följaktligen utan tryck och fylls med luft först i butiken i samband med att de ska användas i spel. Privatpersoner har även möjlighet att fylla flas-

korna med luft i butiken för att sedan transportera dem till den plats där de avser att utöva sporten.

Sakfrågan

Den 12 juli 2011 meddelade MSB förbud för Bolaget att sälja vissa produkter, nämligen vissa namngivna kolfiberflaskor, till dess att dessa genomgått och försetts med pi-märkning i enlighet med MSB:s föreskrifter MSBFS 2011:3 om transportabla tryckbärande anordningar (numera upphävda och ersatta av MSBFS 2012:6). Motiveringen till beslutet var i allt väsentligt att det inte är tillåtet att försälja eller på annat sätt tillhandahålla en transportabel tryckbärande anordning som saknar pi-märkning i Sverige och att de i beslutet omnämnda tryckbärande anordningarna (gasflaskorna) omfattas av regelverket gällande transport av farligt gods. Då de tryckbärande anordningarna saknar pi-märkning anser MSB att de inte uppfyller kraven för tillträde till gemenskapsmarknaden. Bolaget har efter detta erhållit ett yttrande i form av en rättsutredning över rättsläget från EU-kommissionen, vari EU-kommissionen kommit fram till att de i målet aktuella tryckbärande kärlen inte omfattas av reglerna om krav på pi-märkning. Det föreligger således inte något krav på pi-märkning för att Bolaget ska kunna försälja nämnda tryckbärande kärl till privatpersoner. Bolaget har med anledning av detta begärt omprövning av MSB:s beslut den 12 juli 2011, varpå MSB i beslut den 11 oktober 2013 trots EU-kommissionens klara besked, ansett att kärlen ska pi-märkas före försäljning.

Tillämpliga regler på transportabla tryckbärande anordningar

Direktiv 2010/35/EU ("Direktivet"), vilket MSB:s meddelade föreskrifter, MSBFS 2011:3, bygger på, syftar till att i detalj reglera transportsäkerhet vid transport av tryckbärande anordningar. Direktivet reglerar således endast säkerhet för transport och är inte tillämpligt vad gäller annan typ av säkerhet såsom till exempel säker användning av ett kärl under tryck eller vid användning av annan utrustning. I artikel 2 (1) Direktivet, vilket motsvaras av MSBFS 2011:3 4 §, transportabel tryckbärande anordning, definieras vilka transportabla tryckbärande anordningar som omfattas av direk-

tivets tillämpning. Av detta framgår att transportabla tryckbärande anordningar, i förekommande fall med ventiler och andra tillbehör, som omfattas av kapitel 6.2 i bilagorna till direktiv 2008/68/EG, ska omfattas av reglerna i Direktivet när utrustningen används på det sätt som anges i nämnda bilagor om transport av gas. I bilaga 1 till direktiv 2008/68/EG, avdelning 1.1 hänvisas till Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg, ADR, till vilket Sverige är fördragspart. Sveriges ansvarighet till ADR utgjordes av MSB:s föreskrifter MSBFS 2011:1 (numera ersatta av MSBFS 2012:6) om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S). Till ADR och ADR-S finns bilagorna A och B, varav bilaga A är av intresse i förevarande mål. Av bilaga A till ADR-S, punkten 1.1.3.1 (a) framgår att bestämmelserna i ADR-S inte gäller för transport av farligt gods som privatpersoner utför, om detta gods är förpackat för detaljhandelsförsäljning och är avsett för personligt bruk eller hushållsbruk eller för sport och fritid, under förutsättning att åtgärder vidtas som förhindrar att innehållet kommer ut under normala transportförhållanden. Undantaget i punkten 1.1.3.1 (a) klarlägger och gör det följaktligen uppenbart att exakt de i målet aktuella tryckbärande anordningarna faller utanför tillämpningsområdet i artikel 2 (1) Direktivet. Av detta följer att det inte finns något krav på pi-märkning för att de i målet aktuella tryckbärande anordningarna ska få släppas ut på marknaden. MSB:s beslut är följaktligen uppenbart oriktigt.

MSB vidhåller sitt beslut och anför bland annat följande.

Aktuell lagstiftning och dess tillämpning

MSB:s föreskrifter MSBFS 2011:3 om transportabla tryckbärande anordningar syftar till att införliva direktiv 2010/35/EU om transportabla tryckbärande anordningar. Direktivets syfte är att öka transportssäkerheten för transportabla tryckbärande anordningar, samtidigt som en fri rörlighet för dessa produkter säkerställs. Tanken med direktivet är att transportabla tryckbärande anordningar ska vara konstruerade och tillverkade i enlighet

med kraven i direktivet den dag då produkten släpps ut på unionsmarknaden. Direktivet innehåller även skyldigheter för importörer, distributörer, ägare och operatörer (användare) av anordningarna. Detta för att säkerställa en kedja av ansvar hela vägen från tillverkaren till ägare/användare. Alla tryckkärl som omfattas av kapitel 6.2 i ADR-S (eller RID-S) ska enligt direktivet och 1 kap. 4 § MSBFS 2011:3 anses utgöra transportabla tryckbärande anordningar, när de används enligt ADR-S (eller RID-S) för transport av gas klass 2. MSB menar att man inte kan tolka denna skrivning som att en behållare ska anses utgöra en transportabel tryckbärande anordning endast vid det tillfälle som behållaren är under transport, utan att definitionen måste anses täcka alla de behållare som är avsedda att användas för transport av gas. Konsekvensen skulle annars vara att en behållare ena dagen ska vara konstruerad, tillverkad och märkt enligt kraven i direktivet och andra dagen skulle anses falla utanför direktivets räckvidd (och därmed i vissa fall inom något annat direktivs räckvidd, exempelvis inom direktiv 97/23/EG som innehåller krav på CE-märkning). Detta förhållningssätt är inte bara praktiskt omöjligt, utan skulle även omkullkasta direktivets syfte. Direktivet tar dessutom sikte på att dessa produkter ska uppfylla säkerhetskraven vid utsläppandet på marknaden. Detta innebär att det inte kan vara tillverkarens eller återförsäljarens subjektiva uppfattning om användningen av en produkt som är styrande för huruvida den ska anses vara transportabel tryckbärande anordning, utan huruvida den har tillverkats i syfte att kunna transportera gas eller inte.

Aktuella tryckkärl

De aktuella lufttankarna är tryckkärl som omfattas av kapitel 6.2 i ADR-S och RTD-S. MSB har, som ovan anförts, bedömt att behållarna utgör en transportabel tryckbärande anordning då de konstruerats och tillverkats i syfte att transportera gas. Det är riktigt som Bolaget anför att bestämmelserna i ADR-S och RTD-S inte ska tillämpas på sådan transport av farligt gods som utförs av privatpersoner (se 1.1.3.1 (a) ADR-S och RID-S). Det innebär emellertid inte att tryckkärlen som sådana inte omfattas av kapitel

6.2 i ADR-S. Avgörande för om behållarna ska anses utgöra en transportabel tryckbärande anordning blir istället om den används, eller rättare sagt är avsedd att användas, för transport av gas. Med anledning av ovanstående finner MSB att tidigare meddelat förbud inte kan anses vara uppenbart oriktigt varpå det ska kvarstå. MSB anser att Kommissionens tolkning i denna fråga riskerar att omkullkasta direktivets syfte. Kommissionen har ingen möjlighet att meddela bindande tolkningar av EU-rättsakter.

SKÄL FÖR AVGÖRANDE

MSB har i föreskrifter om transportabla tryckbärande anordningar (MSBFS 2011:3) utfärdat tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentet och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportabla tryckbärande anordningar. MSBFS 2011:3 är inte som Hypersports uppgett upphävida och ersatta av MSBFS 2012:6, till skillnad från MSBFS 2011:1.

Enligt 1 kap. 1 § MSBFS 2011:3 innehåller denna författning krav på bedömningar, kontroller och märkning av transportabla tryckbärande anordningar, särskilda krav för att bli ett anmält organ samt bestämmelser om ekonomiska aktörers skyldigheter.

Av 1 kap. 2 § a MSBFS 2011:3 framgår att denna författning ska tillämpas på nya transportabla tryckbärande anordningar.

Enligt 1 kap. 4 § MSBFS 2011:3 används i denna författning uttryck med bland annat följande betydelse. Med transportabel tryckbärande anordning avses, såvitt här är aktuellt, tryckkärl, i förekommande fall med ventiler och andra tillbehör, som omfattas av kapitel 6.2 i ADR-S eller RID-S.

Med ADR-S avses MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:1) om transport av farligt gods på väg och i terräng eller annan författning som trätt i dess

ställe och med RID-S avses MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:2) om transport av farligt gods på järnväg eller annan författning som trätt i dess ställe.

Vidare avses med pi-märkning, märkning som visar att en transportabel tryckbärande anordning överensstämmer med tillämpliga krav i ADR-S, RID-S och denna författning.

I 4 kap. 1 § MSBFS 2011:3 föreskrivs att en transportabel tryckbärande anordning enligt 1 kap. 2 § a och en demonterbar del av en återfyllningsbar transportabel tryckbärande anordning med direkt säkerhetsfunktion, som har genomgått och som uppfyller kraven för bedömning av överensstämmelse i ADR-S, RID-S och denna författning ska, innan den släpps ut på marknaden, pi-märkas av tillverkaren.

Av 6 kap. 11 och 20 § MSBFS 2011:3 framgår att importör eller distributör endast får släppa ut eller distribuera en transportabel tryckbärande anordning på marknaden som överensstämmer med kraven i ADR-S, RID-S och denna författning.

Enligt 6 kap. 30 § ska 27-29 §§ i detta kapitel inte gälla för en enskild person som använder eller avser att använda en transportabel tryckbärande anordning för privat bruk, hushållsbruk eller för fritids- eller sportaktiviteter.

I 27 § förvaltningslagen (1986:223) anges att finner en myndighet att ett beslut, som den har meddelat som första instans, är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska myndigheten ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part.

Förvaltningsrättens bedömning

Det överklagade beslutet avser frågan om MSB enligt vad som anges i 27 § förvaltningslagen ska ändra det tidigare beslutet som uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning. En sådan anledning skulle kunna vara en ny bedömning av sakfrågan utifrån exempelvis den rättsutredning som EU-kommissionen har utfört. Att beslutet inte överklagats och vunnit laga kraft utgör i detta fall inte något hinder för omprövning då det inte blir till nackdel för någon enskild part.

Frågan är då om beslutet den 12 juni 2011 är uppenbart oriktigt. Av de ovan redovisade bestämmelserna i MSBFS 2011:3 framgår att krav på märkning föreligger för bland annat distributörer till vilken kategori 1 synes räknas. Det är riktigt som bolaget anför att undantag gäller för enskild person som använder eller avser att använda en transportabel tryckbärande anordning för privat bruk (6 kap. 30 § MSBFS 2011:3). Detta innebär emellertid inte att 1 omfattas av något undantag och förvaltningsrätten instämmer därför i MSB:s bedömning. Mot den bakgrunden är det tidigare beslutet inte uppenbart oriktigt och något krav på omprövning enligt 27 § förvaltningslagen föreligger således inte. Överklagandet ska därmed avslås.

ÖVERKLAGANDE

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga 2 (DV 3109/1B).

Hans-Erik Jonasson

I avgörandet har förutom f.d. lagmannen Hans-Erik Jonasson även deltagit tre nämndemän.